

Haringvliet

Naar een dynamische delta

De Steur Boegbeeld van trekvissen

De Europese Atlantische steur is de grootste vis die thuishoort in Nederland. Vroeger kwam de steur algemeen voor in alle grote rivieren van West-Europa, maar hij stierf bijna overal uit door watervervuiling, overbevissing, dammen en riviercorrecties. Inmiddels is de waterkwaliteit verbeterd, maar de steur is zeer kritisch. Als hij het redt, zijn de rivieren ook voor andere trekvissen geschikt.

A Allerlei viseters zijn gebaat bij een gezonde trekvissenpopulatie.

B De steur is een beschermde vis en moet dus na vangst zo snel mogelijk weer teruggezet worden. Graag melden bij onderzoeksinstituut IMARES of via steurwwf@gmail.com.

C De steur kan 3 meter lang worden en is dan 300 kilo.

D Steuren uit de Gironde bezoeken ook de Noordzee. Een kweekprogramma met de laatste populatie Europese steuren in de Franse rivier Gironde levert steuren voor herintroducties in Gironde, Elbe en Rijn.

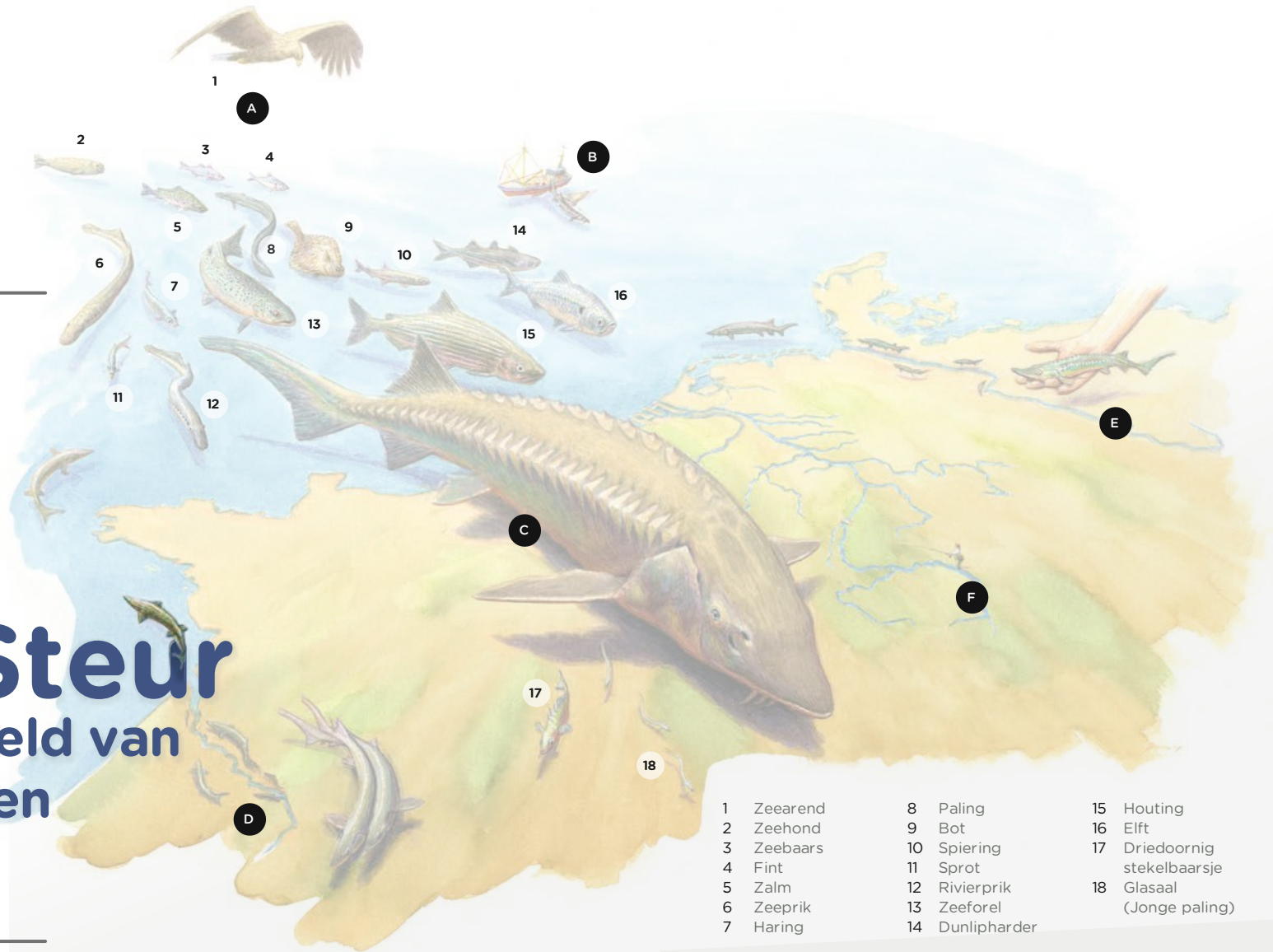
1 Zeearend	8 Paling	15 Houting
2 Zeehond	9 Bot	16 Elft
3 Zeebaars	10 Spiering	17 Driedoornig stekelbaarsje
4 Fint	11 Sprot	18 Glasaal (Jonge paling)
5 Zalm	12 Rivierprik	
6 Zeeprik	13 Zeeforel	
7 Haring	14 Dunlipharder	

E Steuren die in de Elbe uitgezet worden bereiken uiteindelijk ook de Noordzee

F De Rijn kent 16 soorten trekvissen die moeten kunnen zwemmen tussen zoet en zout water voor hun voortplanting. Dat doen zij het hele jaar, vandaar dat de Rijn permanent in open verbinding moet staan

met de Noordzee. Ze hebben hinder van onder andere stuwen en sluisen. De kier in de Haringvlietdam geeft trekvissen een nieuwe kans. Hierdoor wordt de Noordzee beter met de Rijn en Maas verbonden.

Illustratie:
© Jeroen Helmer
ARK Natuurontwikkeling

Terugkeer van de steur

Bezoek haringvliet.nu

Ooit was de Rijn het belangrijkste leefgebied van de Europese Atlantische steur. De majestueuze vis had zijn geboortegrond tot 800 kilometer stroomopwaarts in Duitsland, zakte in zijn jeugd de Rijn af om via de brakke delta de Noordzee in te zwemmen. Vervuiling en overbevissing deden de steur rond 1950 de das om. De waterkwaliteit is inmiddels grotendeels hersteld en de kier bij de Haringvlietsluizen maakt migratie van en naar de Duitse geboortegrond mogelijk. Toch zal de steur niet zelfstandig terugkeren. Daarvoor is een nieuwe generatie steuren nodig voor wie de Rijn weer als geboortegrond geldt. ARK Natuurontwikkeling, Wereld Natuur Fonds en Sportvisserij Nederland werken vanuit het Droomfondsproject Haringvliet aan de terugkeer van de steur in Nederland. De steur is hét icoon voor een gezonde delta waar de zoet-zout overgang tussen rivieren en zee hersteld is.

De komende jaren ondersteunen we het Europese kweekcentrum voor de steur en onderzoeken we de mogelijkheden voor een Rijn-opkweekcentrum. Ook streven we er naar om 1 keer per jaar een groep gezenderde jonge steuren uit te zetten. Met informatie over de steur in onder meer het Oceanium van Diergaarde Blijdorp laten we het publiek de delta beleven en kennis maken met de steur.

Het Droomfondsproject Haringvliet

Het Haringvliet is de monding van de twee grote Europese rivieren Rijn en Maas. Het is gelegen in de provincie Zuid-Holland tussen Voorne-Putten en de Hoeksche Waard in het noorden en Goeree-Overflakkee in het zuiden. Met de voltooiing van de Haringvlietdam in 1971 is het Haringvliet van de zee afgesloten en het unieke deltalieven tot stilstand gekomen. Nu de Haringvlietsluizen op een kier gaan, kunnen vissen weer tussen rivier en zee trekken en stroomt er weer zeewater het Haringvliet op. Een belangrijk begin voor herstel van de verloren gegane deltanatuur.

ARK Natuurontwikkeling, Natuurmonumenten, Sportvisserij Nederland, Staatsbosbeheer, Vogelbescherming Nederland en het Wereld Natuur Fonds werken met steun uit het Droomfonds van de Nationale Postcode Loterij aan een natuurlijker Haringvliet. Onze ambitie: ruim baan voor de dynamiek van deltanatuur, trekvissen en vogels waar mensen van kunnen genieten!

Naar een dynamische delta

Het Droomfondsproject Haringvliet richt zich naast het terugbrengen van de steur op vijf thema's: natuurontwikkeling, recreatie, visserij, schelpdierbanken en monitoring. Langs de oevers van het Haringvliet werken we aan een natuurlijke zoom. Het water zal de natuurgebieden weer in en uit stromen. De getijdennatuur die ontstaat, biedt voedsel, rust en broedplekken voor (trek)vogels. Ook levert dit veilige plekken op voor vissen om te acclimatiseren op hun tocht tussen zee en rivier.

Fiets en wandelpaden en uitkijpunten maken dat iedereen van de unieke natuur kan genieten. We werken aan het herstel van schelpdierbanken. Voor de ingang van het Haringvliet, in zee, richten we proeflocaties in en volgen we nauwkeurig hoe de schelpdieren zich ontwikkelen. Ook zijn we in gesprek met de overheid en visserij om afspraken te maken over wat er nodig is voor een gezonde visstand in en om het Haringvliet. Met monitoring brengen we de vis- en vogelstand in beeld, hoe deze ooit was en wat we in de toekomst weer mogen verwachten.

**... waar
de steur
tussen rivier
en zee trekt**

Betrokken partners

Mede mogelijk gemaakt door

Zelf steuren zien?

In Diergaarde Blijdorp bevindt zich in het Oceanium een aantal Europese steuren. Een unieke manier om dit indrukwekkende zeldzame dier, dat zich normaliter vooral diep in rivieren en zeeën bevindt, van dichtbij te bekijken.

